

Voortgangsbericht Rli

Februari 2024

Het voortgangsbericht informeert maandelijks raad, stafbureau en externe betrokkenen over de voortgang van lopende/afgeronde adviestrajecten van de Rli.

A. Voortgang lopende adviestrajecten

Wegwerpmaatschappij

Gepubliceerd op 24 november 2023
Commissievoorzitter: André van der Zande
Contactpersoon: Bas Waterhout bas.waterhout@rli.nl

In november 2023 is het advies 'Weg van de wegwerpmaatschappij' gepubliceerd. Het advies heeft veel pers aandacht gekregen en genereert nog steeds veel aandacht.

Op 7 februari heeft een gesprek met de staatssecretaris van IenW, Vivianne Heijnen plaatsgevonden in aanwezigheid van onder meer Afke van Rijn, DG Milieu en Internationaal. In het gesprek werd door de staatssecretaris benadrukt dat het advies een grote meerwaarde heeft door inzichtelijk te maken dat de afbouw van de wegwerpeconomie een essentiële voorwaarde is voor het laten slagen van de omslag naar een duurzame en circulaire economie.

De staatssecretaris benoemde een aantal uitdagingen waar zij tegenaan loopt bij het gestalte geven aan die afbouw. Dit betreft onder meer de door de raad bepleite verschuiving van belasting op arbeid naar grondstoffen, waarbij verwezen werd naar de recente ophef in de Kamer rond de in juli 2023 ingevoerde heffing op plastic. Een ander punt van aandacht betreft de maatschappij zelf, en in hoeverre burgers en consumenten de stap kunnen maken van bewustzijn naar concreet duurzaam gedrag. Tevens wees de staatssecretaris op het grote aantal duurzame en circulaire initiatieven uit de markt waarbij de centrale vraag is hoe deze zich kunnen ontwikkelen van 'schattig naar schaal'. De huidige financiële en fiscale instrumenten van de overheid en de financiële markt sluiten niet goed aan op deze ontwikkeling.

Eveneens op 7 februari vond de door de Rli georganiseerde publieksbijeenkomst over het advies plaats in Den Haag. De ruim 100 deelnemers zorgden voor een positieve energieke sfeer. Specifiek is door panelleden ingegaan op de drie thema's: hoogwaardige recycling van textiel, duurzame internationale productieketens en reclamerestricties en -kansen voor wegwerpproducten. Vervolgens zijn deelnemers aan de slag gegaan met het leveren van input voor het komende regeerakkoord. Dit leverde, naast een grote hoeveelheid energie, een rijke oogst op aan voorstellen en ideeën.

Ook elders genereert het advies aandacht. Het programma Radar van AVROTROS zond op 5 februari een item uit waarbij de vraag centraal stond of 21% btw op reparatie van meubels niet anders kon en waarbij commissielid Jeanet van Antwerpen een toelichting gaf. Techniek Nederland heeft onder verwijzing naar het advies eveneens aandacht gevraagd voor het verlagen van de btw op reparatie. In de Tweede Kamer heeft dit geleid tot de aanneming van een motie over het onderzoeken van mogelijkheden om het verlaagde btw-tarief te laten gelden voor reparatiediensten.

Lees meer over het advies wegwerpmaatschappij op de website van de Rli:
<https://www.rli.nl/publicaties/2023/advies/weg-van-de-wegwerpmaatschappij>

Uitvoeringskracht – ‘De uitvoering aan zet’

Gepubliceerd: 19 december 2023
Commissievoorzitter: Jeanet van Antwerpen
Contactpersoon: Tim Zwanikken

Binnen het brede domein van de fysieke leefomgeving staat Nederland voor grote en urgente opgaven. De opgaven spelen soms al decennia. Hoewel er op tal van terreinen doelen zijn geformuleerd, worden deze vaak niet, of niet op tijd, gerealiseerd. De uitvoering loopt achter of komt niet van de grond. Bij de raad bestaan groeiende zorgen rondom het thema van de problematische uitvoering. Daarover gaat dit advies.

Op 19 december is het advies aangeboden aan de bewindslieden van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Infrastructuur en Waterstaat, Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de minister van Economische Zaken en Klimaat, de minister voor Klimaat en Energie en de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer.

Voorzitter Jeanet van Antwerpen en projecteider Tim Zwanikken zijn bij verschillende organisaties langsgeweest om het advies toe te lichten. Daarnaast wordt gewerkt aan een bijeenkomst in Utrecht op woensdagmiddag 13 maart. Meer info daarover en over hoe u zich aan kunt melden volgt later en kunt u t.z.t. vinden op de website en in onze nieuwsbrief.

Lees meer op: [De uitvoering aan zet | Raad voor de leefomgeving en infrastructuur \(rli.nl\)](#)

Nationale aanpak funderingsproblematiek (onder andere als gevolg van bodemdaling en klimaatverandering)

Verwacht: 7 maart 2024
Commissievoorzitter: Jantine Kriens
Contactpersoon: Joris Stok joris.stok@rli.nl

Op verzoek van de demissionair minister van BZK zullen wij een spoedadvies uitbrengen over de nationale aanpak funderingsproblematiek. Het verzoek is mede gedaan namens de demissionaire ministers van LNV en IenW. In essentie richt de adviesvraag zich op drie onderdelen.

1. In kaart brengen op basis van beschikbaar nationaal en internationaal onderzoek wat de aard en omvang is van de funderingsproblematiek in Nederland en hoe die zich in de komende decennia kan ontwikkelen als gevolg van bodemdaling en klimaatverandering.
2. Een analyse van welke knelpunten en hiaten zich voordoen in de huidige aanpak van de funderingsproblematiek, inclusief wat de sociale, fysieke en economische risico's kunnen zijn van te laat of te weinig daadkrachtig handelen bij bodemdaling en funderingsschade van de gebouweigenaren en andere belanghebbenden.
3. Aanbevelingen over hoe een nationale aanpak van funderingsschade, die uitvoerbaar en rechtvaardig is, het beste georganiseerd kan worden.

De commissie Funderingsproblematiek bestaat uit Jantine Kriens, Krijn Poppe, Niels Koeman, Yourai Mol, Bernard ter Haar en Annemieke Nijhof.

Wij zullen het advies op verzoek van de minister van BZK, op 29 februari 2024 aanbieden zodat het naar verwachting betrokken kan worden bij het proces van de (in)formatie.

Lees meer op: [Nationale aanpak funderingsproblematiek \(rli.nl\)](#)

Klimaatadaptatie en ruimtelijke ordening

Verwacht: april 2024

Commissievoorzitter: Jan Jaap de Graeff

Contactpersoon: Luc Boot luc.boot@rli.nl

Welk ruimtelijk ordeningsbeleid is nodig om Nederland zo goed mogelijk voor te bereiden op de gevolgen van klimaatverandering op de korte en langere termijn?

De afgelopen periode hebben verschillende delen van Nederland te maken gehad met wateroverlast, en hebben meerdere dijken, overlaten uit het Ruimte voor de Rivieren Programma voor het eerst dienst gedaan. Tegelijk voert men flink discussie over de positie van Water en Bodem in de Ruimtelijke Ordening. En dan worden ook de resultaten van de lange termijn verkenning voor Kennisprogramma Zeespiegelstijging volgende maand gepubliceerd. Kortom, rond het thema klimaatadaptatie en ruimtelijke ordening is een hoop in beweging. Ook in het adviestraject.

Welke keuzes moeten daarin nog worden gemaakt, en door welke partijen? Hoe wordt daarbij omgegaan met zaken die nu al spelen (droogte en piekbuien) en met zaken die pas later een probleem oplevert (waterveiligheid vanuit zeespiegelstijging)? Hoe gaan we om met de ruimtevragen die we mogelijk niet nu hebben, maar wel in de toekomst? Waar eindigt de verantwoordelijkheden van overheid en begint die van de samenleving? Op 15 februari is het concept-advies besproken in de raad

Lees meer op: [Klimaatadaptatie en ruimtelijke ordening | Raad voor de leefomgeving en infrastructuur \(rli.nl\)](#)

Sturen op brede welvaart in de praktijk van het leefomgevingsbeleid

Planning: voorjaar 2024

Commissievoorzitter: Pallas Agterberg

Contactpersoon: Douwe Wielenga douwe.wielenga@rli.nl

Hoe kan de rijksoverheid er voor zorgen dat in besluitvorming gericht wordt gestuurd op het behouden en verhogen van de 'brede welvaart', dus: rekening houden met economische, sociale en leefomgevingsaspecten, met huidige en toekomstige generaties, met de effecten elders in de wereld en met de verdeling tussen groepen burgers? Hoe kan het sturen op brede welvaart praktisch hanteerbaar worden gemaakt voor verschillende toepassingen en in verschillende situaties? En hoe kan daarbij de consistentie worden gewaarborgd?

De commissie signaleert dat brede welvaart geregeld opportunistisch wordt gebruikt als onderbouwing van een beleidsvoorkeur, waarbij de suggestie wordt gewekt dat er een objectieve maatstaf is. Ook signaleert de commissie dat brede welvaart voor heel verschillende toepassingen wordt gebruikt, maar dat daarin vaak geen onderscheid gemaakt wordt naar de fase van het beleidsproces, met als gevolg dat men langs elkaar heen praat of instrumenten onjuist toepast en interpreteert. Probeert men een toekomstvisie te verwoorden, een afweging te maken in concrete besluitvorming, of probeert men de stand van zaken op het gebied van brede welvaart cijfermatig te vatten?

De commissie wil ordening aanbrengen in het gesprek over brede welvaart en in de toepassing van verschillende instrumenten. Daarbij wordt theorie met praktijk verbonden en op basis daarvan gekomen tot aanbevelingen om te sturen op brede welvaart. Hoe kan bij besluitvorming een balans worden gevonden tussen alle relevante elementen?

De afgelopen periode hebben er gesprekken met medewerkers van de ministeries van LNV en IenW, het CPB en PBL en de provincie Zuid-Holland plaatsgevonden over de redeneerlijn van het advies. De redeneerlijn is in de raadsvergadering van februari besproken. Daaropvolgend zal de commissie de redeneerlijn verder aanscherpen. De planning is erop gericht om het advies in mei vast te stellen.

Lees meer op: [Sturen op brede welvaart in de praktijk van het leefomgevingsbeleid \(rli.nl\)](#)

Juridisering in de leefomgeving

Verwacht: eerste kwartaal 2024

Commissievoorzitter: Niels Koeman

Contactpersoon: Folmer de Haan f.w.dehaan@rli.nl

De Rli werkt aan een advies over de juridisering in de leefomgeving. De centrale vraag van het advies is: wat is de rol van het recht in het omgevingsbeleid? Daarbinnen speelt het begrip 'juridisering', een term die ook in het maatschappelijk debat aan de orde is.

De commissieleden bestaan uit Niels Koeman (raadslid en voorzitter), Hanna Tolsma (raadslid), Chris Backes (extern commissielid en hoogleraar Omgevingsrecht, Universiteit Utrecht), Eddy Bauw (extern commissielid en hoogleraar Privaatrecht en Rechtspleging, Universiteit Utrecht) en Nanke Verloo (universitair docent Planologie, Universiteit van Amsterdam).

De raad heeft op 18 januari het conceptadvies besproken. De komende periode zal de commissie en het projectteam verder werken aan de aanscherping van het advies. In februari wordt het advies besproken in een tweede ambtelijke contactgroep met vertegenwoordigers van IenW, LNV, BZK en EZK. Verwacht wordt om het advies in de raadsvergadering van maart vast te stellen.

Lees meer op: [Juridisering in de leefomgeving | Raad voor de leefomgeving en infrastructuur \(rli.nl\)](#)

B. Informatie over uitgebrachte adviezen

Kaderrichtlijn Water

Publicatiedatum: 11 mei 2023

Commissievoorzitter: Karin Sluis

Contactpersoon: Nicole van Buren nicole.van.buren@rli.nl

Welk overheidsbeleid is nodig om de KRW-doelen, zo snel als redelijkerwijs mogelijk, te realiseren en om de behaalde doelen vervolgens te bestendigen?

Het briefadvies over de Kaderrichtlijn Water met als titel 'Goed water goed geregeld' is op 11 mei 2023 overhandigd aan de minister van IenW. Het secretariaat heeft nader overleg met de ILT gehad afgelopen maand om te bezien hoe zij het advies een stap verder kunnen helpen. Op 29 januari j.l. was een wetgevingsoverleg water waarin verschillende kamerleden het Rli-advies gebruikten in hun betoog